

dor en lelijk. Ik draag geen vrucht om te eten of om mee te spelen. Mijn bladeren prikken zo, dat niemand ze plukt om er zijn huis mee te versieren, en zij sterven zo gauw af, dat zij het landschap niet mooi maken. Dit is de eerste keer dat een kind iets gevraagd heeft dat ik geven kan. Neem mij maar, Joseph."

Daarop maakte Joseph de aarde los rondom de wortels van de hulst, en trok de boom uit de grond. Toen droeg hij hem op zijn schouder naar de stal, brak hem in stukken en maakte er een heerlijk vuur mee. De hele nacht knapperden de takken in het vuur met een regelmatige gloed, en de hele nacht door was de stal warm en kon het kind rustig slapen. 's Ochtends, toen het vuur bijna uitgedoofd was, gloeide de as rood in een hoop op de grond, en nog was de stal lekker warm.

„Arme kleine hulst!” dacht Joseph hardop, „niets is er van jou over.”

„Gezegende kleine hulst,” zei Maria, „jij hebt het Christuskind verwarmd. Omdat jij dat gedaan hebt, zal iedere hulst op de hele wereld bladeren dragen die altijd groen zullen blijven, met bessen zo rood als de vonken in de as van dit heilige vuur. En als de kinderen het Kerstfeest vieren, dan zullen zij hun huizen opvrolijken met hulst.”

Sinds die nacht is de hulst altijd groen gebleven en heeft hij bessen gedragen, zo rood als vuur, terwijl de mensen er hun huizen met Kerstmis mee versieren.

Er is een licht verschenen

MIEN LABBERTON

Ergens in het hooggebergte van Zwitserland ligt een klein dorpje. Het bestaat uit niets anders dan kleine houten woningen, die lang geleden licht van kleur zijn geweest, maar nu is het hout bruinverweerd door weer en wind. Donkerbruin. Op enkele van die huisjes staan in de gevel spreuken uitgebeiteld. Dan steken de letters licht af tegen het donkere hout. Dat zijn altijd spreuken, die er op wijzen, dat de bewoners van het huis hun vertrouwen en hun hoop stellen op God. „*Das Haus gebaut – auf Gott vertraut*,” staat er op één der huisjes. Het huis gebouwd – op God vertrouwd. „*Deinen Glauben kann niemand rauben*” staat er op een ander. Je gelóóf kan je door niemand ontroofd worden. En al die donkere huisjes staan vlak rondom een witte kerk, een kleine kerk, maar met een hoge, spitse, witte toren, die naar de hemel wijst. 's Zondags zitten alle bewoners van het dorpje des morgens of des avonds in dat kerkje en luisteren naar wat de prediker hun te zeggen heeft, mannen, vrouwen en kinderen. En de hele week staat dat kerkje met zijn slanke toren als een veilige wachter in hun midden. Maar er zijn ook nog andere woningen. Die liggen daar niet zo gezellig tussen de andere in, maar die liggen hoger, véél hoger, tegen de berghellingen op. Erg eenzaam liggen die daar, vooral als de zomer voorbij is. De bewoners van die huisjes hebben nog méér behoefte dan de anderen, om 's Zondags naar dat kerkje te gaan, al moeten ze er ook vaak in de wintermaanden een zware tocht voor maken door de dikke sneeuw, die de smalle paadjes langs de diepten gevaarlijk maakt, omdat je de randen dan niet kunt zien.

We gaan nu naar het hoogstgelegen van deze eenzame woninkjes toe. Het is de dag vóór Kerstmis, de dag dus, waarop „Kerstavond” begint. Je moet door bergen van

sneeuw waden, vóór je bij het houten buitentrappje bent gekomen, dat naar de „omloop” voert – een soort smal balcon rondom het huis – waarop alle kamers uitkomen. Ook op dit huis staat een spreuk. *Mit frommem Mut ist 's Leben gut*” staat er op. Met vrome moed is het leven goed. Je voelt dadelijk, dat dit de spreuk moet zijn van een ernstige en toch blijmoedige, flinke man. Zo was de man ook gewéést, die dit huis had gebouwd. Maar dat is al lang geleden, hij leeft niet meer. Die er nu in woont, is zijn kleinzoon, met zijn vrouw en twee kinderen.

Ze zijn met zijn vieren in de keuken, die tegelijk ingericht is als woonkamer. Het is het grootste vertrek van het huisje. En, wat helemaal niet prettig is, al is het de dag vóór Kerstmis, géén van de vier gezichten staat vrolijk en blij. En vanavond zal toch in het witte kerkje het grote Kerstfeest zijn, het grootste feest van het jaar! Dan zal het hele dorpje, met alles wat daarbij hoort, elkander ontmoeten. Dan zal de lichtende Kerstboom branden. Dan zullen ze allen hun liederen zingen. Er zullen mooie verhalen worden verteld en geschenken worden uitgedeeld. Het zal de blijdeste avond zijn van het hele jaar. Maar deze vier gezichten staan niet vrolijk.

Dat van Martin Tresch, de vader, staat nors en zwijgzaam. Je kunt zien, dat hij danig uit zijn humeur is. Het gezicht van zijn vrouw Käthe is betrokken. Het lijkt wel of ze stil-tjes heeft gehuild. Het dochttertje, de twaalfjarige Greteli, kijkt bang. En Alois, de veertienjarige zoon, kijkt nu eens naar zijn moeder, dan weer naar zijn vader; het is duidelijk, dat hij in grote tweestrijd is.

„Bedenk je nog eens, Martin,” zegt de vrouw.

Hij slaat met de vuist op tafel. „Ik hoef me niet meer te bedenken. Ik heb je gezegd hoe het gaat en zoals ik het gezegd heb, zo blijft het. Al dat gedoe met die lichtjes en dat zingen en verhaaltjes vertellen is goed voor vrouwen en kinderen. Jij gaat er met Greti maar naar toe. Maar ik heb wat beters te doen. Nu iedereen naar die kerk gaat, kan ik ongestoord schieten. Ik ga op gemzenjacht en Alois is haast vijftien, die is ook geen kind meer, die gaat met mij mee. Uit.”

De adem van Alois ging zwaar. Hij wist niet of hij het prachtig of verdrietig vond. Hij zei geen woord. Ik ben nog geen veertien en een half, stond hij te denken.

„Maar het is zo gevaarlijk!” kreet de vrouw. „Het is geen helder weer, er is sneeuw op komst, er is geen maan! Bedenk je toch! Denk om de jongen! En . . . en . . . denk toch ook om het Christuskind!”

De man begon hard te lachen. „Daar ben ik nou wel te oud voor geworden,” zei hij spottend. „Voor een boom met lichtjes en een muilezelkrib kan ik geen goeie gemsbout laten schieten! En Alois moet een man worden, een flinke man, die het leven aandurft. Mens, dat staat toch op ons huis, dat je moedig moet zijn om een goed leven te hebben! Nou dan!” En weer lachte hij.

„Je vergeet één woordje, Martin,” zei de vrouw. „Het voornaamste.”

Maar hij luisterde niet meer. Hij liep naar de wand, waar zijn geweer hing en begon het schoon te maken. Alois wierp een aarzelende blik op zijn moeder, maar dan liep hij vlug op zijn vader toe. Dat geweer trok hem aan. Zou hij er óók een mee mogen nemen? Hij kon al best schieten!

„Gaan we op ski's, vader?” vroeg hij.

„We nemen ze in elk geval mee. Doe je skischoenen aan en doe je spijkerlaarzen in je rugzak, met een lantaarn en een homp brood. We gaan over een half uur weg. En als jullie vrouwen vanavond uit de kerk de berg opgaan, zul je in ons huis het licht zien branden, Käthe. Daar kun je dan op toe lopen, dat is makkelijk voor je.”

Ze zweeg. Ze wist dat het nutteloos was, nog iets te zeggen. Zwijgend reikte ze Alois vanuit de kast een nieuwe dikke trui toe, die ze voor hem had gebreid. Daarin zou hij het tenminste niet koud hebben. Een half uur later keek ze hen na. Alois wuifde nog achterom, maar haar man liep stevig door. „Alois draagt óók een bos touw,” zei Greteli bewonderend. Ze vond haar broer opeens zo heel erg veel ouder en groter dan ze zelf was. Twee uur later sloot moeder Käthe haar deur en hing de sleutel aan de gewone spijker. „God geve, dat hij werkelijk eerder thuis is dan ik,” zei ze in zichzelf. Maar in haar hart was ze onrustig. En op de lange weg naar de kerk, een tocht van ruim anderhalf uur, waren haar gedachten, terwijl ze haar best deed opgewekt met Greteli te praten, voortdurend bij die twee, die nu door het eenzame hooggebergte zwalkten. Natuurlijk konden ze het vlees van een gems goed gebruiken! Maar was dat waard, er het Kerstfeest voor te verzuimen en het zingen ter ere van het Christuskind? Of was het eigenlijk zó, dat Martin daar niet meer om gaf, en was die gems maar een verzinsel om zijn zin door te drijven? Maar wie wou op Kerstavond schieten? Toen ze in de kerk haar plaats had ingenomen, boog ze het hoofd en bad in stilte voor haar man en zoon. Terzelfdertijd waren Alois en zijn vader een heel eind van huis. Ze hadden met een ste-

vige pas gelopen en Alois had soms moeite gehad, zijn vader bij te blijven. Vooral toen het pad hoe langer hoe slechter werd en eindelijk geheel ophield, zodat ze alleen nog maar klauteren konden. „We moeten opschieten,” zei Martin Tresch, „het wordt veel te vroeg donker, ik vertrouw de lucht niet.”

„Moeder zei al, dat er sneeuw zou komen,” zei Alois.

„Vrouwen hebben van het weer geen verstand,” bromde Martin. „Kun je niet wat vlug-

ger? We zijn bijna bij het plateau waar ik met de kijker gemzen heb gezien."

„t Is zo steil," zei Alois. „Kan ik niet met een touw?"

„Ben je màl, jongen! Als we nu al een touw nodig zouden hebben! Ben je een Zwitser of niet? 't Zal straks nog wel anders worden!"

Alois beet zijn tanden op elkaar. Even dacht hij aan zijn moeder en zijn zusje, die nu op weg zouden zijn naar de kerk. Waarom had Vader dit juist vanavond gewild? Als het zou gaan sneeuwen, zou de lantaarn niet veel licht kunnen geven. Opeens slaakte hij een kreet. Hij struikelde en viel. Op hetzelfde ogenblik greep zijn vader hem beet. „Doe niet zo stuntelig," zei hij. „Als ik je niet gegrepen had, was je de helling afgerold, begrijp je dat? Loop in mijn voetstappen."

„Ja vader," zei Alois en hij deed zijn best, nergens anders meer aan te denken dan aan het goede neerzetten van zijn voeten. Zo gingen ze steeds hoger, twee eenzame zwarte figuren in het witte land, dat al duisterder en duisterder werd. Maar Martin werd steeds vrolijker, hij had de gemzen gezien! Niet lang daarna klonken er een paar schoten door de witte stilte.

Korte tijd later stond er in de kerk, terwijl de kinderen getraceerd werden, een groepje mannen te praten. Ze wenkten de predikant, die naar hen toeging. Hun gezichten stonden ernstig, terwijl ze spraken. De dominee liep naar voren en ging vlak vóór de Kerstboom staan. Toen werd het stil, want dat betekende, dat hij wat zeggen wou.

„Mensen," zei hij. „Door het zingen hebben we het hier in de kerk niet gehoord. Maar de mannen die buiten waren, hóórden het. Er is geschoten in het hooggebergte. Dat betekent, dat daar mensen zijn, dat er tenminste één mens is. En diè éne mens, of die meerdere mensen, zijn in levensgevaar. Het is stikdonker, het is hard gaan sneeuwen, er is al een lawine omlaag gestort. Ze zullen daarboven nooit de weg kunnen vinden. Hun pad kunnen ze niet zien. Ik stel u allen voor, dat we onze Kerstboom naar buiten dragen op het kerkplein en dat we dáár gaan zingen. Misschièn dat ze daarboven dan iets van het lichtschijnsel zullen zien en iets van de klank zullen horen. Dan weten ze tenminste hun richting weer. Is ieder het hiermee eens?"

Even was het doodstil. Het was heel iets anders, feest te vieren in de warme vertrouwde kerk, of buiten op het koude kerkplein! Eén vrouw zat te snikken. Het was Käthe Tresch. De oudste van allen stond op en zei: „Natúúrlijk, dominee.” Toen droegen een aantal sterke mannen de grote boom voorzichtig naar buiten. De mensen en de kinderen volgden. Vanaf het kerkplein klonken de oude geliefde Kerstliederen de bergen in. „Stille nacht, heilige nacht . . . Komt allen, komt nu tot het Licht . . .”

Daar heel boven, met de geschoten gems over zijn schouder, liep Martin Tresch moeizaam voort. Hij had Alois met een touw aan zich vastgebonden. Hij kende de bergen zoals hij de kamers kende in zijn huis – tenminste, dat meende hij. Maar waren dit zijn eigen bergen? Ze werden door geen ster of maan verlicht en door de dichte sneeuwvlokken kon het lantarenschijnsel nauwelijks heendringen. Het wierp juist gevaarlijke flikkeringen. Hij voelde door het zware hangen in het touw, dat Alois haast niet meer vooruit kon komen. 't Was zwaarder dan hij verwacht had. Zwaarder en véél gevaarlijker. Een doffe dreuning deed opeens zijn hart bonzen. Een lawine! Maar dan . . . dan waren ze weer op dezelfde plek waar ze daarstraks waren geweest! Dan . . . dan was hij aan het dwalen! Welke kant moesten ze nu op? O, hadden ze die lastige ski's toch maar thuisgelaten, daar kon je nu niets mee beginnen. En zwáár woog die gems! En Alois . . . Alois . . .

Martin Tresch bleef stilstaan. Hij laadde de gems van zijn schouder en legde het dier neer in de sneeuw. Die kon hij morgen proberen terug te vinden. Nu kon hij beter zijn doodvermoeide jongen op zijn rug nemen. Maar welke richting moest hij uit?

„Klim maar op mijn rug, Alois,” zei hij, en zijn stem was zachter dan Alois die ooit had gehoord. Terwijl hij het deed, keek hij opeens scherp de duisternis in. „Vader!” riep hij uit. „Vader! Kijk dáár, een eind omlaag, licht!”

Martin zag het ook. Veel meer oostwaarts dan hij had willen gaan. Dan moest er hier ergens een wegsnijding zijn. „En ik hóór wat!” riep Alois uit. „Zingen, vader, ze zingen! Het is vast het Kerstfeest, vader! Hóórt u? Er is een licht verschenen, dat zingen ze!” En hij begon mee te neuriën.

Martin Tresch zweeg. Het hart klopte hem in de keel. Hij had niet naar het Kerstfeest willen gaan, maar het licht van datzelfde feest redde hem en zijn jongen het leven. Want dat ze het er nóóit goed zouden hebben afgebracht, dat wist hij welhaast zeker. In een afgrond storten, insneeuwen, door een lawine getroffen worden, het kon immers alles ieder ogenblik gebeuren? Maar nú gaf die lichtgloed hem nieuwe krachten en de goede richting! Nu hadden ze weer een kans! Zijn eigen huis kon hij van hieruit niet regelrecht bereiken, maar wèl het dorp!

„We blijven zingen zolang de kaarsen branden,” zei de predikant tegen zijn mensen. „Wat gelukkig, dat het hier zo beschut is. Ze branden goed.” En zelf zette hij het Kerstlied in, dat Alois daarboven meeneuriede, op zijn vaders vermoeide rug.

Er waren nog slechts enkele brandende kaarsen, toen er een kreet over het nu snel duisterende kerkplein klonk.

„Martin! Alois! riep Käthe Tresch. „O, God zij geloofd en gedankt!”

„Mutti!” riep Alois en hij kuste haar of hij een jongetje was van acht. „Mutti, we waren verdwaald en we zagen opeens het licht! En we hoorden het zingen!”

Martin stond stil naast zijn vrouw, met haar hand in de zijne. „Je hebt gelijk gehad,” was het enige wat hij zei. En, even later: „Ik zal dat éne woord van onze spreuk niet weer vergeten, Käthe.” Toen nam hij met zijn andere hand zijn dochttertje vast.

De dominee kwam op hen toe.

„Jullie blijven vannacht alle vier bij mij overnachten,” zei hij. „Dat redden we wel. Je kunt in dit weer niet weer de berg opgaan. Kom maar gauw mee naar ons warme huis. We gaan ons slotlied zingen.”

„Dankt, dankt nu allen God . . .”

Het Kerstfeest was afgelopen. Het was anders gegaan dan in vorige jaren. Het was zó gegaan, dat ze er nog lang over praten en denken zouden. Het Licht van Kerstmis was in de meest werkelijke zin machtiger geweest dan de duisternis!

Stranding op Kerstavond

H. Th. DE BOOY

Het huis van de Wijkers te Egmond aan Zee was, evenals alle jaren, met dennengroen en hulst versierd en in de gang hing, als van ouds, de grote rood papieren klok. Iets nieuws was de prachtige kaarsenkroon in de huiskamer; daar had Piet, de oudste van de vijf kinderen, voor gezorgd. Een boom van een jongen, die Piet, en toch nog maar amper veertien jaar. Na het kerstmaal had Vader Wijker voorgelezen uit de Bijbel en vervolgens nog een mooi verhaal verteld. De kerstliederen werden gezongen, de kaarsjes straalden aan de boom en tot dusver was de Kerstavondviering van de Wijkers volgens traditie verlopen. Alleen . . . de ware stemming bleef afwezig. Zeker, lekker eten, een kerstboom met enkele verrassingen er onder, kerstliederen en een kerstverhaal hoorden er bij, maar de èchte warme sfeer wilde maar niet komen. Nu hadden wa-